

8/05

DIVATCSARNOK

PEST, 1853. — MARTIUS 17.

— MUTATVÁNYLAP. —

BRASSAI
KÖNYVTÁR

TISZTELT OLVASÓIMHOZ.

Nékiért tagadnám: nem minden aggodalom nélkül indítom meg „Divatcsarnok”omat.

Azóta, hogy annak eszméjét előttem egypár jó barát megpendíté, és én kiviteléhez fogék: szépirodalmi lapvilágunk nagyban változott. A régibb bajnokok közé ez év kezdetével újabbak léptek a síkra, pedig, mint látjuk, több erővel, nagyobb önbizalommal és — mint örömmel tapasztaljuk — szebb sikerrel is, mint kiket a pályán találtak.

Föllépni közéjük nem nehéz; de kedvező sikerrel megfutni velök a pályát, nem könnyű. A bajnokok, kik ezidőre a versenytéren, még nem fáradtak ki; a gyakorlottság pedig csak edzven, nem lankasztván, erejüket: előnyt biztosít számokra, melyet én ki fogok-e, vagy sem, küzdhetni? még kétes.

Egyébiránt e körülmény elgondolása nem csüggeszti bátorságomat. Én sem vagyok egészen újoncz a pályán. Az egykori Honderú és Életképek, melyek alapításában és megkezdésé-

ben nagy részem volt, s melyek kétségkívül még ma is jó emlékezetben vannak t. olvasóimnál, eléggé megismerteték velem a tért, melyre kilépek. Szándékom tiszta, a kitűzött cél szent, több derék íróársam szíves ígérete kedvadó, honfíui buzgalmam ernyedést nem ismer, s így bizton remélem, hogy a pályatársak között becsülettel megállom helyemet.

Vállalatom, a mondottakhoz képest, nem olyan, hogy kérkedhetném, mintha általa szükségét pótolnék, miután szépirodalmi hirlapoknak oly bővében, mint ép ez év szerint, még sohasem voltunk. Azonban fölösleges lesz-e, vagy sem, az enyém? a felett a t. olvasó közönség s az idő fognak határozni.

Hogy én fölöslegesnek nem tartom, az természetes. De koránsem azért, mintha talán hiúságom hitelné el velem azt, hogy én szebbet, jobbat, czélszerűbbet fogok nyújtani, mint a már létezők; noha minden erőmből azon leszek, hogy ebben tulszárnyaltatni magamat általok ne hagyjam; hanem azért, mert ily verseny által — ha abban, mint erősen hiszem, a pályatársak ép oly nemes ösztön által lelkesítvék, mint magam — csak az olvasó közönség, csak nemzeti irodalmunk lehet a nyertes.

Mert szép nyelvünk körül még mindig marad elég tenni valónk; irodalmunk gazdagítására, még végtelen a tér! Itt munka és ápolat egykép kívánatos, s kinek tehetségében áll, tenni szent kötelessége. A tudomány és művészet, az ipar és üzérlet, szóval a szellemi és anyagi vállalkozás minden nemeiben már eddig is mutathat fel nemzetünk jelesek; nyelvünk igenis megbírja azon társalgási csínt, mely a bel műveltségnek látható jellege; a neveltség ép ugy sajátunk lehet, mint más szép tulajdonok; szóval: csak szilárd akarat, csak buzgalom kell, és nem hiszem, hogy a versenyben, melyet a nyugatias művelődés mezején oly szépen kezdünk, ohajtott virágot s gyümölcsöket ne szedhessünk.

Helyén hiszem itt pár szóval megemlítni az irányt, mely lapomon uralkodni fog.

Szent áhitattal fogok csüggni nemzetem azon eredeti nemes sajátságain, melyeket hosszú ittléte óta, annyi vihar között, szerencsésen megörze; s a nélkül, hogy lapomban az ősi ereklýre legparányibb szeplőt vetni hagynék, iparkodni fogok: annak hasárait a művészet, szép tudományok és művelt társalgás csarnokává tenni, melyből száműzve maradjon minden, mi az illedelmet, főleg pedig a női szemérmet, s általában azon szabályokat, melyeket a „jó nevelés“ önmagától szokott önmagának felállítani, csak távolról is sérthetné.

Ez irányt hűségesen, szilárdan követvén: remélem, meg fogom legalább közelíthetni azon czélt, melyet lapom által részben szinte elérni ohajtok: megszüntetni, t. i. azon ittott most is mutakozó

előítéletet, hogy a mi gyönyörű magyar nyelvünk ép oly kevésbé alkalmas a tudományoknak kellemes modorban előadására s a csinnal társalgásra, mint romlatlan lelkünk s ép erős kedélyünk a művelődésre.

Vajha t. íróársaim, kiknek buzgó gyámolítását e szép czél biztosabb elérhetése végett a szent munkára felkértem, kivált a női lelket is ékesítő tudományok mezejének művelésénél, hathatós segédkezőket tölem meg ne vonják! Mert nagyon is itt volna, hitem szerint, ideje, hogy a csupán mulattatót, tanulságos tárgyakkal vegyítni, összekötni ügyekezzünk; és itt csak az erők czélszerű összehatása fog ohajtott sükert előidézhetni.

Ez összehatásról pedig előre biztosít azon készsége t. íróársaimnak, melyet barátságos felhívásomra rögtön adott feleletökben vállalatom iránt oly számosan tanúsítottak; s kiket van szerencsém t. Olvasóimnak ezennel bemutatni:

Beöthy Zsig., Berecz Kár., Bernáth G., Brassai S., Bulyovszky Gy., BULYOVSZKYNÉ, Csátáry Otto, Czanyuga József, Degré Alajos, Dienes Lajos, Dobsa Lajos, Fáy Endre, Fényes Elek, FLORA, Frieheisz István, Garay János, Hegedűs Lajos, Horváth Czirill, Hosszúfalusy Kálmán, ILONA, Kelemen Mór, Kemény Zsigm., Kiss Károly, Kovács Pál, Lisznyai Kálmán, Lonkay Antal, Májer Károly, Mentovich F., Ney Ferencz, Obernyik Károly, Pompéry János (Ervin), B. Prónay Gábor, Roboz István, SAROLTA, Sujánszky Antal, Sűkey Károly, Szász Károly, Szelestey László, Székács József, Szontagh Gusztáv, Szvórényi József, Tasner Antal, Tavassy Lajos, Tóth Endre, Tóth Kálmán, Tóth Lőrincz, UJJADY LUIZA, Urházy György, Vas Gereben.

Ezek határozott szavokat adák arra, hogy a DIVAT-CSARNOK állandó munkatársai leendnek; s remélem, hogy e szép koszorúba legközelebb még több ismert és tisztelt nevet fogok fűzhetni; minthogy naponkint várom kedvező választát távolabb lakó t. íróársaimnak is, kikhez hasonlólag közrehatásérti kéresem-mel fordultam.

CSÁSZÁR FERENCZ.

